

2022-09-07

§ 177 2022.126 KS

Ersättningar till förtroendevalda för mandatperioden 2023-2026

Ärendebeskrivning

En översyn av ersättningar till förtroendevalda genomförs inför varje ny mandatperiod. Under hösten 2021 har gruppledarna för respektive parti i kommunfullmäktige fört dialog om nuvarande politisk organisation, nämnders sammansättningar och förtroendevaldas ersättningar inför ny mandatperiod 2023 - 2026.

Beredning

Kommunledningskontoret har i skrivelse den 17 maj 2022 lämnat följande yttrande:

Kommunledningskontoret har bistått gruppledarna med omvärldsanalys om ersättningsnivåer. Förändringarna av nuvarande ersättningsnivåer är sammanfattat att en höjning genomförs vad gäller månadsarvode för ett flertal ordförande- och viceordförandeuppdrag. Arvodesnivåer har justerats till jämna tal. Inläsningsarvode föreslås för ledamot eller ersättare i partier i kommunstyrelsen som inte är representerade i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Ett nytt pensionsavtal börjar gälla från och med 1 januari 2023. Avsnitten gällande pensioner i Bestämmelser för ersättningar till förtroendevalda har i nuläget inte reviderats, då kommunledningskontoret avvaktar mer information om effekterna av det nya avtalet för förtroendevalda.

Utöver ersättningsnivåer har kommunledningskontoret lagt in förslag till förändringar i bestämmelser för ersättningar till förtroendevalda för att förtydliga och åtgärda de tolkningssvårigheter som uppstått under nuvarande mandatperiod.

Föreslagna ändringar och tillägg är markerade med röd text. Förslag till strykningar är markerade med röd genomstruken text.

Kommunstyrelsen har den 7 juni 2022, § 69 behandlat ärendet och lämnat följande förslag till kommunfullmäktige för beslut:

Bestämmelser för ersättningar till förtroendevalda antas.

Kommunfullmäktige beslutade den 15 juni 2022, § 142 att bordlägga ärendet.

Anförande

Anförande hålls av Boris Jernskieg (SD), Anna Hansson (MP), Martin Lindberg (V), Jens Christian Berlin (L), Annika Carlsson (C) och Daniel Filipsson (M).

2022-09-07

KF § 177, forts.

Förslag till beslut på sammanträdet

Anna Hansson (MP) föreslår följande ändringar i förslag till beslut:

1. Bilaga 2. Månadsarvode för kommunstyrelsens vice ordförande bestäms till 65 % av kommunstyrelsens ordförandes arvode.

2. Bilaga 2. Månadsarvode för kommunstyrelsens arbetsutskott, ledamöter, exklusive kommunalråden, stryks. Inläsningsarvode utgår som ersättning för förberedelsearbete till en ledamot eller ersättare i kommunstyrelsen, som representerar parti utan kommunalråd/oppositionsråd. Ersättningen kan endast utgå till en förtroendevald per parti. Arvodet bestäms till 15 % av kommunstyrelsens ordförande.

Anna Hansson (MP) föreslår följande tillägg i förslag till beslut:

I händelse av att yrkande om avskaffande av fasta arvoden för kommunstyrelsens arbetsutskott inte bifalles tillkommer följande yrkande:

Arvodesreglerna ska kompletteras med en uppdragsbeskrivning för ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott som beskriver vilken motprestation som förväntas för det fasta arvodet.

Martin Lindberg (V) föreslår följande ändringar i förslag till beslut:

Vänsterpartiet föreslår att kommunstyrelsens ordförandes ersättning sätts till 100 % av prisbasbelopp, och att vice ordförande i kommunstyrelsens arvode sätts till 90 % av ett prisbasbelopp. Övriga arvoden baseras fortfarande på 95 procent av riksdagsarvodet.

Annika Carlsson (C) föreslår att Anna Hanssons (MP) tilläggsförslag bifalls.

Daniel Filipsson (M) föreslår att kommunstyrelsens förslag till beslut bifalls, med Anna Hanssons (MP) tilläggsförslag.

2022-09-07

KF § 177, forts.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Anna Hanssons (MP) ändringsförslag punkt 1 mot kommunstyrelsens förslag till beslut och finner att kommunfullmäktige beslutar att avslå Anna Hanssons (MP) ändringsförslag.

Ordföranden ställer Anna Hanssons (MP) ändringsförslag punkt 2 mot kommunstyrelsens förslag till beslut och finner att kommunfullmäktige beslutar att avslå Anna Hanssons (MP) ändringsförslag.

Ordföranden frågar om kommunfullmäktige beslutar att bifalla eller avslå Anna Hanssons (MP) tilläggsförslag och finner att kommunfullmäktige beslutar att bifalla Anna Hanssons (MP) tilläggsförslag.

Ordföranden ställer Martin Lindbergs (V) ändringsförslag mot kommunstyrelsens förslag till beslut och finner att kommunfullmäktige beslutar att avslå Martin Lindbergs (V) ändringsförslag.

Ordförande finner att kommunfullmäktige beslutar att bifalla kommunstyrelsens förslag.

Beslut

Kommunfullmäktiges beslut:

Bestämmelser för ersättningar till förtroendevalda antas, med följande tillägg:

Arvodesreglerna ska kompletteras med en uppdragsbeskrivning för ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott som beskriver vilken motprestation som förväntas för det fasta arvodet.

2022-09-07

KF § 177, forts.

Reservation

Anna Hansson (MP) lämnar följande skriftliga reservation:

I de arvodesregler som beslutades att föreslås till kommunfullmäktige finns det en del som vi anser vara direkt olämplig. Det gäller fasta månadsarvodena för vissa ledamöter i kommunstyrelsen arbetsutskott (KSAU). Vissa av ledamöterna har under nuvarande mandatperiod varit dubbelarvodera. Det har fått både timarvode och möjlighet till förlorad arbetsförtjänst, samtidigt som de fått ett månadsarvode på 15% av arvodet för kommunstyrelsens ordförande. Detta motsvarar ca 10 000 kr per månad och person. För övriga uppdrag, vanligtvis ordförande och vice ordförande i nämnder och bolag med flera så finns det en uppdragsbeskrivning som talar om vilken motprestation som förväntas för det utbetalade arvodet. För ledamöterna i KSAU saknas en sådan uppdragsbeskrivning. Inför den kommande mandatperioden anser vi att den dubbla arvoderingen ska upphöra. Det fasta månadsarvodet bör tas bort.

Vi ifrågasätter också om de fasta arvoden för KSAU lever upp till kraven i lagstiftningen, men har inte kunnat utreda detta närmare. Enligt Kommunallagen (KL) 4 kap. 16 § så gäller följande "Om fullmäktige beslutar att arvode ska betalas, ska arvodet bestämmas till lika belopp för lika uppdrag".

Sedan tidigare ifrågasätter vi också de alltför generösa förmånerna för kommunalråd vad gäller avgångsersättning och omställningsstöd med mera. Vi anser att ersättning ska kunna utgå i maximalt ett år efter att ett uppdrag är slut.

Martin Lindberg (V), Stina Karlsson (V), Tony Norman (V) och Maria Adrell (V) reserverar sig till förmån för eget förslag.

Anteckning

Jens Christian Berlin (L) lämnar följande protokollsanteckning:

Inför beslut om arvoderingar för kommande mandatperiod har Liberalerna önskat en mer flexibel modell för arvodering av kommunalråd. I dag representerar de båda kommunalrådets partier tillsammans färre än hälften av mandaten i kommunfullmäktige. I det perspektivet anser vi att det bör finnas en möjlighet att arvodera fler förtroendevalda på hel- eller deltid.

Det finns olika exempel att hämta bland svenska kommuner på hur detta kan realiseras. En modell är att varje parti tilldelas en pott med fast arvodering per mandat i kommunfullmäktige. En annan modell är att de partier som utgör styre ges viss frihet att bestämma fasta arvoderingar, samtidigt som övriga partier garanteras en grad av arvoderingar i förhållande till detta.

2022-09-07

KF § 177, forts.

I brist på stöd för en större flexibilitet, har Liberalerna förordat att kommunstyrelsens vice ordförande ska erhålla 2/3 av ordförandens arvode, i likhet med vad som kommer att gälla för presidierna i övriga nämnder. Detta har avvisats från bland annat Socialdemokraterna och Moderaterna med motiveringen att kommunstyrelsens vice ordförande, som representant för oppositionen, har en demokratisk funktion genom att utöva insyn och granskning av styret. Denna post bör därför vara heltidsarvoderad. Med utgångspunkt i denna funktion som representant för oppositionen, har Liberalerna föreslagit att kommunstyrelsens vice ordförande formellt ska benämnas oppositionsråd. Detta skulle ge en önskvärd tydlighet såväl internt som externt.

Ett arvode ska motsvaras av en arbetsinsats. Det ligger i sakens natur att hur ett förtroendeuppdrag ska utföras inte kan specificeras i detalj. Dock finns en allmän princip om skälighet. Ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott har inte ett annat uppdrag än ledamöter i arbetsutskott för andra nämnder. Kommunstyrelsens arbetsutskott sammanträder möjligen oftare än andra arbetsutskott, men det innebär samtidigt ett sammanlagt högre mötesarvode. Liberalerna förordar därför att ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott inte ges ett fast arvode.

Inom alla partier görs ett arbete med att sätta sig in i aktuella frågor, hålla kontakt mellan förtroendevalda i olika nämnder och styrelser, förbereda förslag, med mera. Att varje parti är väl insatt och förberett i varje ärende har både ett demokratiskt och ett kvalitativt värde. Liberalerna har därför föreslagit att det ska utgå ett fast förberedelsearvode om 15 % till varje parti som inte har tillsatt ett kommunalråd. Med ett förberedelsearvode har alla rätt att förvänta sig att politiska förslag är väl förberedda och förankrade när de väl behandlas i kommunstyrelse och kommunfullmäktige.

I brist på nödvändigt stöd för våra förslag har Liberalerna valt att inte lägga något yrkande inför fullmäktiges beslut.

Expedieras till

Samtliga nämnder, bolag och förbund, Klk-personal